

LES EMOCIONS

“AFLORAR LA INCONSCIÈNCIA”

Sònia Barrera Serrano
Eulàlia Cañellas
Georgina Culleré
Amal Ezzaanouni

Didàctica de l'Educació Artística
Universitat de Lleida
01/06/2015

ÍNDEX

---

1. INTRODUCCIÓ	3
2. PROPOSTA.....	4
3. CONTEXTUALIZACIÓ I LOCALITZACIÓ.....	5
4. RECEPCIÓ	6
5. RECURSOS MATERIALS I HUMANS.....	6
6. PROCÉS DE REALITZACIÓ.....	7
6.1 CRISI	7
6.2 POLÍTICA.....	8
6.3 CONSUMISME	9
6.4 NOVES TECNOLOGIES	10
6.5 MEDI AMBIENT	11
6.6 LA REFLEXIÓ	12
7. AVALUACIÓ	13
8. BIBLIOGRAFIA.....	13

1. INTRODUCCIÓ

En l'assignatura Didàctica de l'educació artística se'ns va proposar pensar una intervenció d'un projecte. Cada grup va pensar un tema i, posteriorment, per consens, vam escollir el projecte de les emocions, per tal que tots partíssim del mateix tema, tot exposant diferents propostes per abordar-lo.

Per tal de dur a terme aquesta proposta, creiem que és important que abans tinguem coneixença, unes nocions sobre el tema que anem a tractar. La Carme, ens va proporcionar diferents articles que ens han servit per posar en context les emocions.

Ens plantegem: per què vam acordar parlar de les emocions i no d'un altre tema? Si molts temes que havíem escollit també eren força interessants. Actualment sembla ser que les emocions estan de moda i, com a futures educadores que som creiem que és important tractar-les a l'escola. Els infants haurien de saber-les expressar i com gestionar-les.

En el món en què vivim estem en continu contacte amb els altres, vivenciant, experimentant situacions, fenòmens interiors que d'alguna manera o altra es veuen repercutits pel món exterior; pel que ens aporten les altres persones. <<En cada momento de la vida, hablamos o nos manifestamos desde la esfera de un "yo, tú, nosotros, ellos, mundo, etc.>> (Ferreira, 2006: 18)

Tanmateix, ens sorgeix una pregunta: treballar l'educació emocional a l'escola solucionarà els problemes d'aquesta i del món?

Com és sabut, al món hi ha moltes circumstàncies que ens preocupen globalment. Sabem la problemàtica, ens aporta un estat concret, però no tenim els mecanismes per combatre'ls; ens evadim en les emocions per sentir-nos bé, tal i com diu Fernando Hernández, <<la entrada de las emociones en la vida cotidiana está relacionada con una retórica individualista: ya que no puedes hacer nada, te has de centrar en tu bienestar personal.>> (Hernández, 2006: 4)

Donant resposta a l'anterior, hem trobat oportú seleccionar temes polítics, socials i econòmics que ens afecten en la societat en què vivim. Hi ha persones que davant d'aquests aspectes es mobilitzen i actuen exterioritzant les seves emocions per la millora, però són poques. La resta, coneix la problemàtica, però les emocions que li provoquen les interioritza, sense expressar-les i transmetre-les a la societat en general.

2. PROPOSTA

La proposta del nostre projecte consisteix en representar aspectes polítics, socials i econòmics presents en la nostra societat i, pretenem que a partir d'aquests se'n derivin emocions subjectives. La idea serà dissenyar una sèrie d'imatges en les quals, en cada una es plasmarà un aspecte de la societat.

Segurament, la percepció de les imatges dependrà de les experiències, vivències i coneixements de l'ull que l'observa. Tal i com assenyala Han "El sentimiento no es equivalente, no es idéntico a la emoción [...] la emoción representa algo meramente subjetivo, mientras que el sentimiento indica algo objetivo." (Han, 2014 : 2)

Imatge – subjectivitat – emoció

Els temes que volem que emergeixin en les imatges són: la crisi, el consumisme, les classes socials, les noves tecnologies, i el medi ambient. Tots aquests, pensem que són temes que d'alguna manera o altra afecten a la població, i per tant, transmetran unes emocions o unes altres a l'observador. Uns es poden sentir identificats, altres no els aportarà res, a altres els poden servir com a reflexió... I és aquesta la idea que intentem transmetre, partir d'aspectes presents a la societat (polítics, socials i econòmics) per tal de generar diferents emocions vers aquests.

La finalitat serà la presa de consciència del món que ens envolta, així com la pròpia actuació enfront aquest. Això últim s'abordarà des del nostre projecte amb una imatge que posarem en blanc al final de les altres cinc imatges proposades.

Agafem una postura crítica, des de la part subjectiva, exposant imatges mudes, intentant que la idea que volem transmetre quedi plasmada. Som conscients que, tot i així, poden sorgir diferents emocions.

3. CONTEXTUALIZACIÓ I LOCALITZACIÓ

El projecte de les emocions es desenvoluparà a la Universitat de Lleida, concretament a la Facultat d'Educació, Psicologia i Treball Social. Aquesta engloba els graus d'Educació Primària, d'Educació Infantil, d'Educació Social, de Treball Social i de Psicologia.

En aquesta Universitat es desenvolupa una formació inicial, continuada i permanent, tant de mestres d'educació infantil i primària, com educadors socials, treballadors socials, psicopedagogs i psicòlegs. En definitiva, es serveix a la ciutadania per formar-los ja que seran les persones clau per la cohesió social i integració en la societat.

El nostre projecte està pensat per exposar-lo en un espai concret de la nostra Facultat, a la Zona Baixa. Hem escollit aquest indret perquè considerem que és un lloc de pas. A més, en aquest espai s'han realitzat diverses exposicions que han tingut un gran ressò. Una altra raó per la qual hem escollit aquest espai és perquè és ampli. El nostre projecte al constar de sis imatges de mida DIN-A2 (420x594 mm) requereix un espai d'aquestes característiques.

La paret en la qual col·locarem les nostres imatges és blanca, i les seves dimensions són: 2,80 m x 2 m aproximadament.

4. RECEPCIÓ

Els receptors d'aquest projecte seran els alumnes, professors... en definitiva tota la comunitat educativa de la Facultat d'Educació, Psicologia i Treball Social. Per tant, va dirigit a persones adultes, amb la finalitat de promoure la reflexió sobre la societat actual en àmbits econòmics, socials i polítics.

5. RECURSOS MATERIALS I HUMANS

Les imatges serien impreses en una tela de llenç. Aquestes han estat preses per una càmera fotogràfica i posteriorment editades amb el programa d'edatage fotogràfic "Gift".

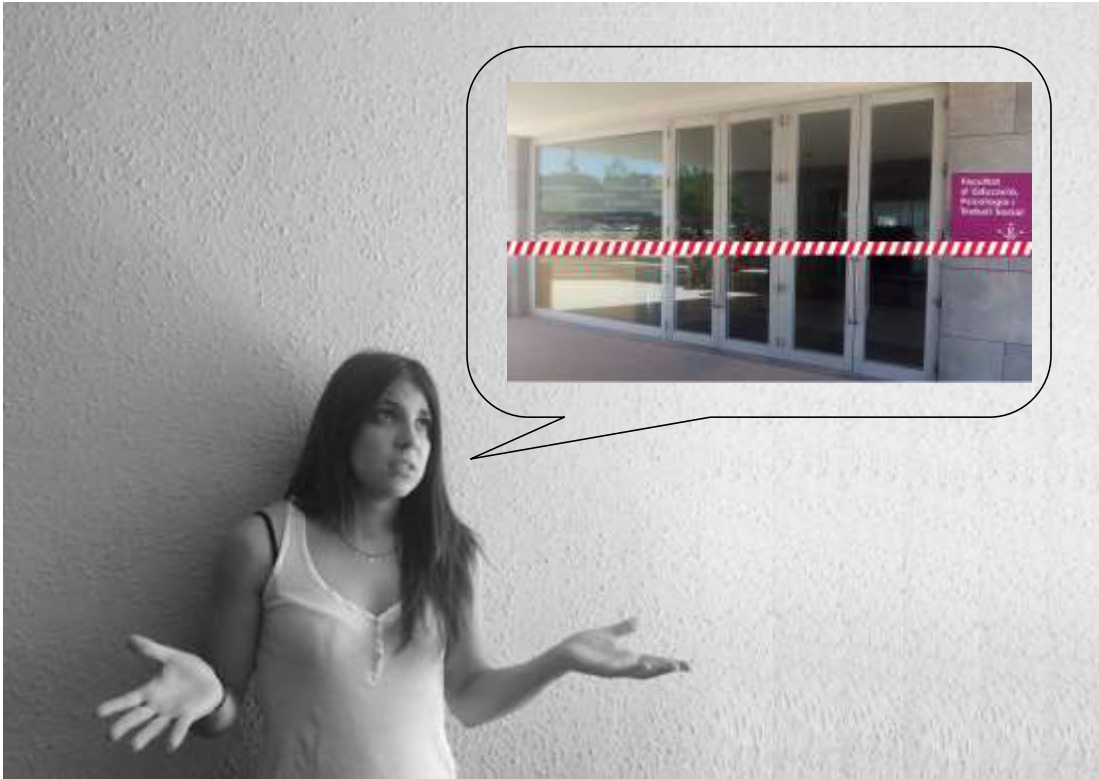
Per poder realitzar les imatges hem necessitat l'ajuda de cinc persones: companys/es de pis, amics/es i familiars.

6. PROCÉS DE REALITZACIÓ

6.1 CRISI

- Persona pensativa (té les mans obertes, la cara trista/incerta)

TÍTOL: “Què serà de mi l’any que ve?” (2015)

En aquesta imatge hi apareix una noia pensativa. Els seus gestos facials i corporals pretenen transmetre una sensació d'incertesa. El títol d'aquesta imatge és: “*Què serà de mi l’any que ve...?*”. En la bafarada hi apareix una altra imatge corresponent a la porta de la nostra Facultat. Aquesta es troba precintada i conté un missatge: Crisi.

La intenció de representar la crisi ve donada, en gran part, perquè som estudiants i cada vegada encareixen més els preus de les matrícules de la Universitat. Per aquest motiu, expressem el sentiment d'incertesa que podem tenir alguns discents preguntant-nos si l'any que ve podrem continuar estudiant, tal com defensa Vidiella <<Esperanza en preguntarnos qué futuro nos imaginamos”.>> (Vidiella, 2012: 2)

6.2 POLÍTICA

- Persona pensativa (té les mans creuades i la cara d'ennutjament)

TÍTOL: “Diferència o indiferència?” (2015)

En aquesta imatge es mostra una persona amb una expressió facial d'ennutjament i amb les mans creuades. La seva expressió és deguda a la notable diferenciació entre les classes socials. El títol de la imatge és: “Diferència o indiferència?”. Aquest títol reuneix dos conceptes que aparentment semblen expressar aspectes diferents i sense cap lligam, i és per aquest motiu que hem volgut reunir les dues paraules en una mateixa frase volen fer evident allò que sembla estar amagat darrere d'una indiferència de poder, i la raó principal d'aquesta diferència cada vegada més potenciada de les classes socials. En la bafarada, en aquest cas, hi apareixen dues fotografies; en ambdós casos es pretén transmetre el cobrament d'un sou, tanmateix tant en la quantitat com en el tipus de vestimenta s'hi evidencia la diferenciació.

L'objectiu amb aquest tema és transmetre les diferents classes socials existents, que són causades per la gran distinció entre els sous dels treballadors, depenent de l'estatus/importància que la societat atorga a la feina que s'exerceix.

Les emocions hi juguen un paper important en aquest àmbit, doncs les entitats polítiques es serveixen de què les persones es refugiïn en les emocions, perquè així no reflexionen els esdeveniments, com assenyala Fernando Hernández <<Sentir, siempre sentir, no reflexionar y me pregunto: ¿ a quiénes conviene que solo sintamos y no reflexionemos ?">> (Hernández, 2006: 5) <<La emoción presenta un medio muy eficiente para el control psicopolítico del individuo.>> (Han, 2014: 6)

6.3 CONSUMISME

- Persona pensativa (té cara de sorpresa i les mans a cada costat de la cara)

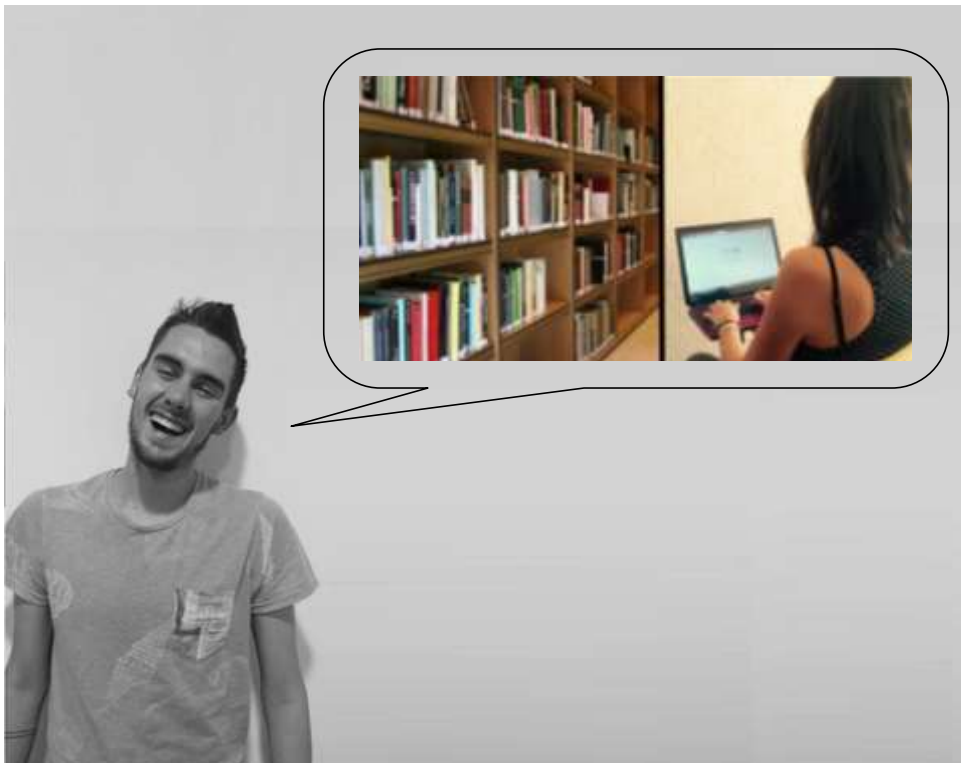
TÍTOL: *"On hem arribat?"* (2015)

En aquesta imatge hi apareix una persona sorpresa. La seva expressió facial i corporal ens porta a preguntar-nos: "Fins on hem arribat?" A la bafarada hi ha una imatge amb nombrosos tiquets de compra.

Amb aquesta representació es vol mostrar la necessitat actual que tenim les persones de consumir en excés, ja siguin objectes, activitats d'oci, etc. que realment, en algunes ocasions no són necessaris o imprescindibles per subsistir. <<Los bienes materiales se transforman en objetos de necesidad y satisfacción, no de consumo práctico [...] en la actualidad la gente no se clasifica solo en términos de raza, género o clase social, sino también por los objetos que posee.>> (Fernando Hernández, 2006: 4)

6.4 NOVES TECNOLOGIES

- Persona amb un somriure a la cara i amb gest de satisfacció.

TÍTOL: "Què vindrà després?" (2015)

En aquesta imatge hi constarà una persona que expressa alegria a través dels gestos facials i corporals, el títol de la qual serà “Què vindrà després?...”. A la bafarada, hi haurà dos imatges: una serà una prestatgeria de llibres de la biblioteca i, l'altra una persona que estarà cercant informació a la xarxa.

Amb aquesta imatge volem fer un paral·lelisme, mostrant l'avenç tecnològic que hi ha hagut en els últims anys. Ho hem volgut mostrar d'aquesta manera perquè l'ordinador és un dels recursos tecnològics que més utilitzem en el nostre dia a dia.

6.5 MEDI AMBIENT

- Persona estirant-se dels cabells i amb cara de desesperació.

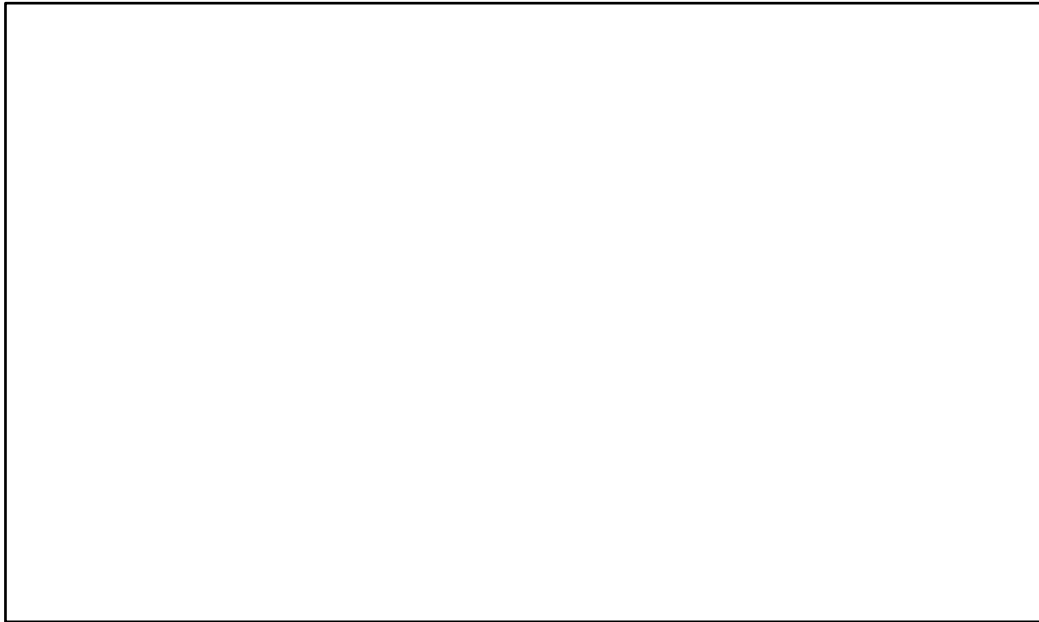

TÍTOL: “Podrem continuar vivint?” (2015)

En aquesta imatge hi constarà una persona que expressa desesperació a través dels gestos facials i corporals, el títol de la qual serà “Podrem continuar vivint?...”. A la bafarada, hi haurà una imatge de la Terra envoltada de brossa.

Amb aquesta, volem representar que amb les nostres deixalles contaminem el planeta i això perjudica al regne humà, vegetal i animal.

6.6 LA REFLEXIÓ

TÍTOL: *“Què en penses tu?” (2015)*

És una imatge en blanc que constarà a continuació de les cinc imatges anteriors. Aquesta imatge simbolitza: d’acord, ara hem vist les cinc imatges anteriors i ara què?

Vam decidir posar aquesta imatge en blanc, ja que el color blanc aporta pau i confort; aspectes importants per poder reflexionar i ser crític després de les imatges vistes. El blanc, calmar la sensació de desespero i de xoc emocional, ajudant a netejar i aclarar les emocions i els pensaments. Arribats a aquest punt, pensem que aquesta ultima imatge, pot ajudar a reflexionar sobre els temes tractats a les imatges de l’exposició.

7. AVALUACIÓ

Per poder valorar el nostre projecte anirem a l'espai on estigui ubicat cada dos dies durant 10 -15 minuts. D'aquesta manera intentarem dialogar amb algun dels observadors per conèixer les reaccions vers les imatges. La nostra intenció no és tan la quantitat d'observadors del nostre projecte sinó no deixar indiferent a aquells que l'observin.

8. BIBLIOGRAFIA

- Byung-Chul Han (2014). Psicopolítica. Neoliberalismo y nuevas técnicas de poder. Herder.
- Hernández, Fernando (2006). Las emociones y el nuevo espíritu del capitalismo. Cuadernos de pedagogía Barcelona 2006, n. 360, septiembre; p. 94-98
- Vidiella, Judit (2012). "Espacios y políticas culturales de la emoción. Pedagogías de contacto y prácticas de experimentación feministas" (p. 78-97). En TRANSDUCTORES, 2: Pedagogías en red y prácticas instituyentes. Editores Antonio Collados y Javier Rodrigo. Granada: Centro de Arte José Guerrero.<<<http://blogcentroguerrero.org/wp-content/uploads/2014/02/Transductores-2-interiores.pdf>>>